

Обґрунтування

до питання про прийняття постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (приведення у відповідність до Закону України від 14.01.2025 № 4213 Правил роздрібного ринку електричної енергії та Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, щодо діяльності активних споживачів, операторів системи, електропостачальників на роздрібному ринку електричної енергії))

З метою приведення у відповідність до Закону України від 14.01.2025 № 4213 «Про внесення змін до деяких законів України у сферах енергетики і теплопостачання щодо удосконалення окремих положень, пов'язаних із веденням господарської діяльності та дією воєнного стану в Україні» положень Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила) та Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженого постановою НКРЕКП від 29.12.2023 № 2651 (далі – Порядок), у частині їх удосконалення щодо діяльності активних споживачів, операторів системи, електропостачальників, а також з урахуванням необхідності приведення Правил у відповідність до положень Закону України «Про адміністративну процедуру», Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – проєкт Постанови).

Проєкт Постанови 22.04.2025 було схвалено на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, та 23.04.2025 оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій.

21.05.2025 на офіційному вебсайті НКРЕКП було оприлюднено Таблицю із узагальненими зауваженнями та пропозиціями до Проєкту постанови, які були отримані від фізичних, юридичних осіб та їх об'єднань у період з 23.04.2025 по 09.05.2025, та на виконання вимог Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 №866, 27.05.2025 проведено відкрите обговорення зауважень та пропозицій, наданих до Проєкту постанови. Протокол відкритого обговорення та Таблиця узгоджених позицій до Проєкту постанови були розміщені 05.06.2025 на офіційному вебсайті НКРЕКП.

На виконання вимог частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» Антимонопольний комітет України листом від 16.06.2025 № 128-06/01-191-НПА погодив Проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Зважаючи на вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

**Директор Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії**

Олег КОСТРИКІН

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до
деяких постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг

№ _____

Зміни

до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Унести до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312 (далі – Правила), такі зміни:

1) у підпункті 2 пункту 3.4.2 глави 3.4 розділу III слово «анулювання» замінити словами «припинення дії»;

2) пункт 4.2 розділу IV доповнити новим абзацом такого змісту:

«Електропостачальники мають повністю та своєчасно проводити розрахунки за отримані послуги з розподілу та передачі електричної енергії. У разі не повної оплати споживачами за спожиту електричну енергію електропостачальники під час розрахунків за отримані послуги з розподілу та передачі електричної енергії зобов'язані забезпечувати недискримінаційність та пропорційність розрахунків перед операторами систем (ОСР та ОСП) за відповідний розрахунковий період (місяць).»;

3) у розділі V:

підпункт 11 пункту 5.1.2 глави 5.1 після слова «споживача» доповнити словами та знаком «у разі несанкціонованого відбору електричної енергії, а також»;

у пункті 5.5.5 глави 5.5:

підпункт 28 викласти в такій редакції:

«28) надавати стороні, з якою укладено договір про постачання/купівлю-продаж електричної енергії, інформацію про максимальну дозволена потужність споживання власних об'єктів споживання за договором з оператором системи розподілу/оператором системи передачі, якщо така потужність дозволяє споживати 600 ГВт·год на рік та більше при максимальній виробничій потужності споживання (цілодобове споживання протягом року);»;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«30) не здійснювати несанкціонований відбір електричної енергії.»;

4) в абзаці першому пункту 6.2.2 глави 6.2 розділу VI слово «анулювання» замінити словами «припинення дії»;

5) у пункті 7.6 розділу VII:

абзаци третій та четвертий замінити трьома новими абзацами такого змісту:

«зниження показників якості електричної енергії з вини споживача (у тому числі внаслідок збільшення величини потужності понад величину, визначену умовами договору з оператором системи, або невідповідності генеруючої установки/установки зберігання енергії з можливістю відпуску в ОЕС України або в мережі інших власників, та/або їх налаштувань до вимог Кодексу систем розподілу/Кодексу системи передачі та нормативно-технічних документів) до величин, які порушують функціонування електроустановок оператора системи та інших споживачів;

самовільного підключення електроустановок споживача до електричних мереж (у тому числі після їх відключення в установленому законодавством порядку) або підключення електроустановок/струмоприймачів поза засобами комерційного обліку.

У разі виявлення факту підключення споживачем струмоприймачів поза розрахунковими засобами комерційного обліку оператор системи має право припинити електроживлення лише безоблікового підключення до електричних мереж. Якщо неможливо усунути безоблікове підключення під час оформлення акта про порушення, припиненню електроживлення підлягає об'єкт споживача в цілому, про що зазначається в акті про порушення;».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – восьмий вважати відповідно абзацами шостим – дев'ятим;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«4) у разі відбору електричної енергії за відсутності укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії.»;

6) у пунктах 10.1.3 та 10.1.14 глави 10.1 розділу X слово «анулювання» замінити словами «припинення дії»;

7) у главі 11.5 розділу XI:

абзац п'ятий пункту 11.5.2 виключити.

У зв'язку з цим абзаци шостий – восьмий вважати відповідно абзацами п'ятим – сьомим;

доповнити двома новими пунктами такого змісту:

«11.5.7. Електрична енергія, вироблена на когенераційних установках третіх осіб електричною потужністю до 20 МВт, які приєднані до мереж виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії, та/або до мереж

теплопостачальних організацій, може використовуватися для забезпечення власних потреб виробника, що здійснює виробництво теплової енергії, а в разі якщо обсяг виробництва електричної енергії на когенераційних установках перевищує обсяг споживання такого виробника, надлишок електричної енергії може бути реалізований за механізмом самовиробництва.

11.5.8. У випадку оренди державного та/або комунального майна, та/або земельних ділянок (прав на них), що перебувають у державній або комунальній власності, для розміщення на них генеруючих установок та/або установок зберігання енергії третіх осіб (орендарів), договори, передбачені цими Правилами, у тому числі договір за механізмом самовиробництва укладаються з орендодавцем (балансоутримувачем).

Умови передачі в оренду такого державного чи комунального майна та/або земельних ділянок (прав на них), що перебувають у державній або комунальній власності, мають передбачати, що весь обсяг електричної енергії, виробленої такими генеруючими установками, що належать третім особам, придбавається балансоутримувачем об'єктів державної або комунальної власності. Строк дії договорів купівлі-продажу електричної енергії, що укладаються балансоутримувачем об'єктів державної або комунальної власності з орендарями такого майна та/або земельних ділянок (прав на них), дорівнює строку дії договору оренди державного або комунального майна та/або земельних ділянок (прав на них), на підставі яких здійснюється розміщення відповідних генеруючих установок та/або установок зберігання енергії.»;

8) у додатку 3:

пункт 6.1 глави 6 після підпункту 11 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«12) припиняти у порядку, визначеному Кодексом системи передачі, Кодексом систем розподілу та ПРРЕЕ, електроживлення електроустановки у разі несанкціонованого відбору електричної енергії;».

У зв'язку з цим підпункт 12 вважати підпунктом 13;

пункт 6.2 глави 6 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

«11) не здійснювати несанкціонований відбір електричної енергії;

12) відшкодувати збитки, завдані оператору системи у разі несанкціонованого відбору електричної енергії.»;

пункт 10.1 глави 10 після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«відбору електричної енергії за відсутності укладеного та діючого договору про постачання електричної енергії;».

У зв'язку з цим абзаци сьомий – чотирнадцятий вважати відповідно абзацами восьмим – п'ятнадцятим;

9) в абзаці третьому пункту 9.3 глави 9 додатка 4 слова «призупинення дії або анулювання» замінити словами «зупинення або припинення дії»;

10) абзац другий пункту 13.5 глави 13 додатка 5 викласти в такій редакції:
«зупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

11) абзац другий пункту 13.6 глави 13 додатка 6 викласти в такій редакції:
«зупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

12) у додатку 7:
абзац третій пункту 3.2 глави 3 викласти в такій редакції:
«зупинення або припинення дії ліцензії попередньому електропостачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

абзац другий пункту 13.5 глави 13 викласти в такій редакції:
«зупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;»;

13) абзац другий пункту 12.5 глави 12 додатка 12 викласти в такій редакції:

«зупинення або припинення дії ліцензії Постачальнику на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу;».

2. Унести до глави 1 Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 грудня 2023 року № 2651, такі зміни:

1) пункт 1.2 виключити.

У зв'язку з цим пункт 1.3 вважати пунктом 1.2;

2) у пункті 1.2 слова, цифри, аббревіатури та знаки «Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі – КСП) та Кодексом комерційного обліку, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310 (далі – ККО)» замінити словами, цифрами, аббревіатурами та знаками «Кодексі системи передачі, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309 (далі – КСП), Кодексі систем розподілу, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року

№ 310 (далі – КСР), та Кодексі комерційного обліку електричної енергії, затвердженому постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 311 (далі – ККО).»;

3) доповнити новим пунктом такого змісту:

«1.3. Електрична енергія, вироблена на когенераційних установках третіх осіб електричною потужністю до 20 МВт, які приєднані до мереж виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії, та/або до мереж тепlopостачальних організацій, може використовуватися для забезпечення власних потреб виробника, що здійснює виробництво теплової енергії, а в разі якщо обсяг виробництва електричної енергії на когенераційних установках перевищує обсяг споживання такого виробника, надлишок електричної енергії може бути реалізований за механізмом самовиробництва.».

Директор Департаменту із
регулювання відносин та захисту
прав споживачів на роздрібному
ринку електричної енергії

Олег КОСТРИКІН